

Weller bomen en hagen 2023

Versterken van de biodiversiteit: iedereen zijn eigen boom en eventueel een haag

Het versterken van de biodiversiteit staat tegenwoordig sterk in de belangstelling. Maar wat is biodiversiteit eigenlijk? Biodiversiteit is, kort gezegd, de verscheidenheid aan soorten binnen een bepaald gebied. Het gaat bij biodiversiteit dus om het aantal verschillende soorten planten en dieren.

Binnen de bebouwde omgeving leveren met name bomen en hagen een belangrijke bijdrage aan de biodiversiteit. Bomen en hagen bieden namelijk leefgebied aan veel soorten. Ze vervullen een functie als voortplantings- en rustplaats en leveren voedsel. Voedsel in de vorm van het blad en boomsap, maar ook in de vorm van nectar en vruchten. Binnen de bebouwde omgeving geldt dus: zonder bomen en hagen geen biodiversiteit.

In dit boekje worden bomen en een aantal haagplanten gepresenteerd. Deze leveren allemaal een bijdrage aan het versterken van de biodiversiteit. Zij zorgen voor voortplantings- en rustplaatsen en leveren nectar en vruchten. Nectar en vruchten die binnen de wijk voor bijen, vlinders en vogels als voedsel dienen. Hiernaast is rekening gehouden met een hoge sierwaarde (door mooie bloemen, vruchten en kleuren).

Het planten van de juiste boom of haagplant is niet altijd even eenvoudig. In de boomkeus is rekening gehouden met de hiernaast opgesomde punten:

- de hoogte (onder optimale omstandigheden te bereiken);
- standplaats wat bodem betreft;
- de water behoefte in droge tijden;
- aantal insecten dat door de boom ondersteund wordt;
- beleving: eten/geur en kleur

U kiest op basis van uw eigen voorkeur een boom uit. Weller zorgt er voor dat deze boom in uw nieuwe tuin wordt geplant. De bomen zijn zo gekozen dat ze in uw tuin, zonder verder onderhoud, gezond oud worden. Wel is het belangrijk om uw nieuwe boom in tijden van droogte van tijd tot tijd water te geven. En verder is het vooral wachten tot de bijen, vlinders en vogels uw boom hebben ontdekt. U kunt dan zelf ervaren hoe mooi de natuur in uw wijk kan zijn.

De haagplanten kunt u vrijblijvend kiezen waarbij Weller zorgt voor nieuwe aanplant op het juiste moment in het seizoen.

In dit boekje wordt per boom en haagplant aangegeven hoe goed deze zijn voor bijen, vlinders of vogels. Daarnaast vindt u informatie over de uiterlijke verschijningsvorm. Denk daarbij aan eigenschappen zoals bloeitijd, vruchtvorm en (herfst)kleur. Aan u de keus. Wij komen vervolgens graag bij u planten!

Ruimtelijke kwaliteit,
Edwin Gorissen

Wilde appel

Malus sylvestris

De wilde appel is een kleine boom die van nature in Nederland voorkomt. Het is een ietwat onregelmatig groeiende boom met een vrij losse, ronde kroon. De schors is grijs en bladdert later in kleine plaatjes af. Soms zijn de jonge roodbruine twijgen gedoornd. In mei, gelijktijdig met het blad, verschijnen de bloemen. Na de bloei verschijnen de vruchten, die kleiner zijn dan de bekende appels. De boom geeft de voorkeur aan een voedzame bodem.

Uiterlijke kenmerken

Geslacht voor achtertuin van

6 x 15m

Kroon rond, onregelmatig, halfopen kroon, grillig groeiend

Bloemen lichtroze tot wit, enkel, Ø 3 - 4 cm

Blad ovaal tot eirond, glimmend groen, 4 - 8 cm

Aantrekkingskracht op

Bijen groot

Vlinders minder

Vogels groot

Judasboom

Cercis siliquastrum

De Judasboom komt oorspronkelijk uit gebieden rond de Middellandse Zee. De kroonvorm is grillig rond en groeit breed uit. De bloemen groeien niet alleen aan de twijgen, maar ook direct aan de stam. De bloemen gaan al open voordat de bladeren aan de boom komen. De judasboom draagt platte peulen van ongeveer 10 cm lang en met een heldere, bleekpaarse kleur. Ze worden na verloop van tijd bruin en blijven in de winter aan de boom hangen.

Uiterlijke kenmerken

Geslacht voor achtertuin van

6 x 20m

Kroon	rond, halfopen kroon
Blad	rond tot niervormig, groen, 4 - 9 cm
Bloemen	paarsroze tot wit, in bundels, mei

Aantrekkingskracht op

Bijen	groot
Vlinders	groot
Vogels	geen

Eénstijlige meidoorn

Crataegus monogyna 'Stricta'

De éénstijlige meidoorn vormt een min of meer zuilvormige boom met takken die op latere leeftijd iets gaan uithangen. De takken hebben doorns van ongeveer 2 cm. In mei verschijnen trosjes met witte, geurende bloempjes. In de herfst geeft de boom 1 cm grote vruchten met één pit. Ze zijn eivormig. Rijpend verkleuren ze van groen tot donkerrood.

Uiterlijke kenmerken

Geslacht voor achtertuin van

6 x 20m

Kroon zuilvormig, halfopen kroon

Bloemen wit, bloeit in mei, geurende bloemen

Herfstkleur geel

Aantrekkingskracht op

Bijen groot

Vlinders gemiddeld

Vogels groot

Kweeper

Cydonia oblonga

De kweeper komt oorspronkelijk uit het gebied rondom de Kaspische Zee en de vrucht is algemeen bekend in veel landen. Het is een langzame groeier die vanuit struikvorm tot een kleine boom van circa 5 m, maximaal 8 m hoogte uitgroeit. De dichte kroon is breed en rond. De eerste jaren groeit de boom meer in de breedte maar later ontwikkelt de boom zich ook in de hoogte. Na de bloei volgen peervormige tot omgekeerd eivormige geurende vruchten. Deze rijpen alleen wanneer de plant op een beschutte warme plaats staat. De peren zijn gekookt te verwerken in diverse gerechten.

Uiterlijke kenmerken

Geschikt voor achtertuin van

6 x 10m

Kroon rond, dicht, grillig groeiend kroon

Bloemen wit tot zachtroze, 4 - 5 cm, mei, geurende bloemen

Herfstkleur geel

Aantrekkingskracht op

Bijen groot

Vlinders gemiddeld

Vogels gemiddeld

Europese kardinaalsmuts

Euonymus europaeus 'Red Cascade'

De *Euonymus europaeus* 'Red Cascade' is een krachtige groeier. De struik kan zowel in de volle zon, in halfschaduw als schaduw staan. De struik wordt van nature breder dan hoog dus neemt veel ruimte in beslag. In de periode mei-juni verschijnen er groenwitte bolle bloemen aan de plant. Na de bloei in de herfst ontwikkelen zich rode vierlobbige vruchtdozen met oranje zaden. De vruchten zijn giftig. De bladeren verkleuren naar licht karmijnrood.

Uiterlijke kenmerken

Geslacht voor achtertuin van

6 x 6m

Kroon breed eirond, halfopen kroon

Bloemen groenwit, bloeit in mei-juni

Herfstkleur rood

Aantrekkingskracht op

Bijen minder

Vlinders geen

Vogels groot

Sierappel

Malus toringoides 'Mandarin'

Deze sierappel kan een hoogte van 8 meter bereiken. Hij heeft een opgaande groeiwijze, en een piramidaalvormige kroon. In mei verschijnen er witte bloemen in trossen aan de boom. Na de bloei ontwikkelen zich gele peervormige vruchten. De boom geeft de voorkeur aan een beschutte standplaats in de zon of halfschaduw

Uiterlijke kenmerken

Geschikt voor achtertuin van

6 x 10m

Kroon breed piramidaal, halfopen kroon

Bloemen wit, 2 tot 2,5 cm, mei, geurende bloemen

Herfstkleur geel

Aantrekkingskracht op

Bijen groot

Vlinders minder

Vogels groot

Sierappel

Malus 'Red Sentinel'

Kleine boom met een ronde kroon. Het groene blad loopt bronskleurig uit en heeft rood getinte bladstelen. De circa 4 cm grote bloemen groeien in bundels van 4 tot 8 bij elkaar. In knop is de kleur roze, eenmaal geopend zijn de bloemen wit. 'Red Sentinel' vormt talrijke kogelvormige helderrode vruchtjes die lang aanblijven. Deze sierappel verdraagt onderbeplanting goed. Standplaats: volle zon of halve schaduw.

Uiterlijke kenmerken

Geslacht voor achtertuin van

6 x 6m

Kroon	rond, halfopen kroon
Blad	eirond, groen, bij uitlopen bronskleurig, 6 - 8 cm
Bloemen	zuiverwit, 4 cm, roze in knop, mei

Aantrekkingskracht op

Bijen	groot
Vlinders	gemiddeld
Vogels	groot

Sierappel

Malus toringo 'Brouwers Beauty'

Sierappel 'Brouwers Beauty' is een opgaande boom met een goed doorgaande harttak. Uiteindelijk breed waaivormig met iets overhangende takken.

In het voorjaar is de boom rijk bloeiend met lichtroze bloemen. De bloemen zijn enkelvoudig, de bloemknoppen zijn paarsroze. In de nazomer verschijnen gele tot oranjegele vruchten, Ø circa 1 cm, die tot eind oktober aan de boom blijven.

Uiterlijke kenmerken

Geslacht voor achtertuin van

6 x 6m

Kroon

breed waaivormig, halfopen kroon, grillig groeiend

Bloemen

lichtroze, bloemknoppen paarsroze, circa 2,5 - 3 cm, april/eind mei, geurende bloemen

Herfstkleur

geel

Aantrekkingskracht op

Bijen

groot

Vlinders

gemiddeld

Vogels

groot

Mispel

Mespilus germanica

Deze langzaam groeiende boom komt van nature voor in delen van Zuid-Europa en West-Azië. De zware hoofdtakken vormen op den duur een grillige kroon. Oude exemplaren zijn vaak breder dan hoog. Jonge twijgen zijn grijs en wollig behaard. Oudere stam is glad en lichtgrijs. De bruine, harde vruchten zijn voorzien van grote kelkslippen. Pas wanneer ze gaan rotten, zijn ze eetbaar. Vaak is dit na de eerste nachtvorst. Verdraagt kalkrijke grond, is goed winterhard en bijzonder hittebestendig.

Uiterlijke kenmerken

Geschikt voor achtertuin van

6 x 10m

Kroon afgeplat bolvormig, grillig, dichte kroon, grillig groeiend

Bloemen eindstandig, wit, Ø 3,5 - 5 cm, mei/juni

Herfstkleur geel

Aantrekkingskracht op

Bijen gemiddeld

Vlinders geen

Vogels gemiddeld

Japanse sierkers

Prunus 'Umineko'

Een smal opgaande sierkers met een zuilvormige kroonvorm. Deze bloesemboom bloeit uitbundig en is in april één van de vroegst bloeiende sierkersen met witte enkelvoudige bloemen die met twee tot drie bijeen staan. De bloemen van deze sierboom verschijnen gelijktijdig met het uitlopende blad. De Japanse sierkers is vanwege de rijke bloei en smalle kroonvorm een goed toepasbare sierboom, ook in de wat kleinere tuinen.

Uiterlijke kenmerken

Geslacht voor achtertuin van

6 x 10m

Kroon zuilvormig, halfopen kroon

Bloemen helderwit, enkelvoudig, Ø circa 2,5 cm, 2 tot 3 bijeen, april, geurende bloemen

Herfstkleur oranje, rood, purper

Aantrekkingskracht op

Bijen groot

Vlinders geen

Vogels geen

Sneeuwpeer

Pyrus nivalis'

Kleine boom met een ronde, losse kroon die opgebouwd is uit krachtig opgaande takken. De hoogte is 6 - 10 m, de breedte 5 - 7 m. Het ovale blad is in het begin witviltig behaard. Al snel verandert dit in glanzend grijsgroen. De onderzijde van het blad blijft witviltig. De herfstkleur is donkerrood. Gelijktijdig met het nieuwe blad verschijnen de viltig behaarde bloemtuilen met witte bloemen. In de nazomer volgen de geelgroene vruchten. Deze hebben een wrange smaak. De sneeuwpeer verlangt volle zon en kan goed tegen droogte.

Uiterlijke kenmerken

Geslacht voor achtertuin van

6 x 15m

Kroon rond, halfopen kroon

Bloemen in tuilen, wit, Ø circa 2,5 - 3 cm, eind april/mei

Herfstkleur rood

Aantrekkingskracht op

Bijen gemiddeld

Vlinders minder

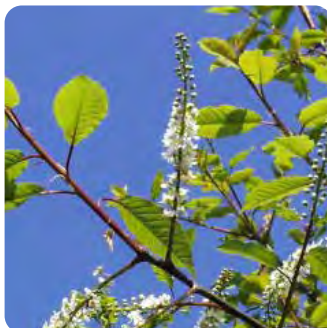
Vogels minder

Vogelkers (CV)

Prunus padus 'Watereri'

Prunus padus 'Watereri' heeft een vrij open ronde kroon. Hij groeit wat sneller dan de soort. Hoogte 6 - 10m. De dofbruine takken ruiken bij beschadigen naar bittere amandelen. De donkergroene bladeren zijn ovaal tot omgekeerd eirond en hebben een fijn gezaagde bladrand. Bloeit in april en mei met geurende witte bloemen in overhangende trossen. Na de bloei volgen zwarte bessen.

Uiterlijke kenmerken

Geschikt voor achtertuin van

6 x 15m

Kroon

rond/bolvormig,
halfopen kroon

Blad

groen

Bloemen

wit, bloeit in april,
geurende bloemen

Aantrekkingskracht op

Bijen

groot

Vlinders

gemiddeld

Vogels

groot

Tamarisk

Tamarix tetrandra

Grote struik tot kleine boom met overhangende twijgen. De bijna zwarte schors is op latere leeftijd licht gegroefd. De twijgen zijn glanzend en donker roodbruin. Het schubvormige smal ovale blad is heldergroen en heeft een half stengelomvattende basis. Aan jonge twijgen is het blad ovaal en circa 0,4 - 0,5 cm breed, op oudere takken veel kleiner, circa 0,1 cm. Kleine lichtroze bloemen staan in 4 - 6 cm lange dichte trossen. De kroonbladeren vallen snel af maar de 4 meeldraden blijven lange tijd staan.

Uiterlijke kenmerken

Geschikt voor achtertuin van

6 x 6m

- Kroon** waaiervormig, open kroon, grillig groeiend
- Blad** schubvormig, puntig toelopend, heldergroen, 0,1 - 0,5 cm
- Bloemen** eindstandig, wit, Ø 3,5 - 5 cm, mei/juni

Aantrekkingskracht op

- Bijen** gemiddeld
- Vlinders** geen
- Vogels** geen

Zoete kers (CV)

Prunus avium 'Hedelfinger Riesenkirsche'

'Hedelfinger Riesenkirsche' is een zoete kers met een halfopen kroon.. De boom bloeit omstreeks half april tot begin mei met witte bloesem en is weinig zelfbestuivend. Alleenstaande bomen zullen wel vruchten produceren, maar voor een goede vruchtdracht is dus een ander kersenras nodig. De kersen van 'Hedelfinger Riesenkirsche' zijn rond half juli plukrijp. Ze zijn groot en glanzend donkerrood tot bruinrood. Het vruchtvlees is zeer sappig en aangenaam zoet. De kersen zijn zeer geschikt voor directe consumptie, bijvoorbeeld in desserts.

Uiterlijke kenmerken

Geschikt voor achtertuin van

6 x 10m

Kroon breed eirond, halfopen kroon, grillig groeiend

Blad groen

Bloemen wit, bloeit in april-mei

Herfstkleur oranje, rood

Aantrekkingskracht op

Bijen groot

Vlinders gemiddeld

Vogels groot

Pruim (CV)

Prunus domestica 'Opal'

'Opal' is een van de bekendste pruimenrassen. Het is een sterk-groeiende boom met een bossige, halfopen kroon van 4-6 m hoogte. De kroon is rond. 'Opal' is een zelfbestuivend ras, maar voor een goede vruchtdracht kan het beste een boom van een ander pruimenras in de buurt worden geplant, bij voorkeur 'Czar' of 'Victoria'. De pruimen zijn relatief klein, eirond en roodblauw tot paarsrood. Het vruchtvlees is geelgroen, sappig en aangenaam zoet. De pruimen zijn eind juli-begin augustus plukrijp, geschikt voor directe consumptie of voor het maken van moes.

Uiterlijke kenmerken

Geschikt voor achtertuin van

6 x 6m

Kroon	rond/bolvormig, halfopen kroon, grillig groeiend
Blad	groen
Bloemen	wit, licht geurend, bloeit in april

Aantrekkingskracht op

Bijen	groot
Vlinders	gemiddeld
Vogels	groot

Haagsoorten erfafscheidingen

In het kader van biodiversiteitsverhoging biedt Weller huurders de mogelijkheid om de erfafscheiding aan te passen naar een haag. Bij de soortkeuze is, naast verhoging van de natuurwaarden, rekening gehouden met beheer. Het algemene advies voor deze soorten is twee maal per jaar snoeien. Met betrekking tot de aanplant van de onderstaande haagsoorten wordt geadviseerd deze in dubbele rijen te plaatsen. Dit heeft als positief gevolg dat er een dichte haag ontstaat waarin schuil- en nestelgelegenheid voor verschillende soorten tuinvogels wordt gecreëerd. Hieronder volgt een uitwerking van de aangeboden haagplanten.

Richtlijn afmetingen voortuin:

50 - 100 cm breed, 60 - 100 cm hoog

Richtlijn afmetingen achtertuin:

50 - 100 cm breed, 60 - 180 cm hoog

Wilde liguster

Ligustrum vulgare

De wilde liguster is een inheemse, meerjarige soort die behoort tot de olijvenfamilie. Deze struikvormige soort bloeit van juni tot augustus en wordt gekenmerkt door zijn witte, fijn geurende bloementrossen. Na bestuiving groeit het vruchtbeginsel van de wilde liguster uit tot een groen-zwartkleurige bes. Naast het blad en de bast zijn de vruchten giftig voor de mens. Bij zeer milde vorstperiodes wordt deze soort als semi-wintergroen beschouwt en behoudt de liguster (deels) zijn blad.

Uiterlijke kenmerken

Maximale

hoogte

zie kavelpaspoort

Blad

lancetvormig,
tegenoverstaande
leerachtige bladeren

Bloemen

bloemtrossen van
trechtersvormige witte
bloemen

Aantrekkingskracht op

Bijen groot

Vlinders groot

Vogels groot

Eenstijlige meidoorn

Crataegus monogyna

De eenstijlige meidoorn is een inheemse struiksoort die behoort tot de rozenfamilie. De meidoorn draagt gedurende de bloeiperiode van mei tot juni prachtige witte bloemen. Vanwege de 1-2,5 cm lange doorns wordt de meidoorn al eeuwen gebruikt als veekering in de vorm van aangeplante hagen.

Uiterlijke kenmerken

Maximale hoogte	zie kavelpaspoort
Blad	veerdelig gevormd blad, verspreide bladstand, ingesneden bladrand
Bloemen	wit

Aantrekkingskracht op

Bijen	groot
Vlinders	groot
Vogels	groot

Haagbeuk

Carpinus betulus

De haagbeuk is een inheemse boomsoort uit de berkenfamilie die in bebouwde omgevingen veelal wordt aangeplant als tuinhaag vanwege de hoge bestandheid tegen snoeien. De soort bloeit in april en mei waarbij het stuifmeel of pollen door de wind verspreid worden.

Uiterlijke kenmerken

Maximale

hoogte

zie kavelpaspoort

Blad

elliptisch gevormd met een spitse punt

Bloemen

mannelijke bloeiwijze in de vorm van katjes, vrouwelijke bloeiwijze uit knoppen aan de top van twijgen

Herfstkleur

goudgele verkleuring, niet wintergroen

Aantrekkingskracht op

Bijen

minder

Vlinders

minder

Vogels

gemiddeld

Klimop (tegen gaashekwerk)

Hedera helix

De klimop is een inheemse, wintergroene soort die zich kruipend over de bosbodem of klimmend via hechtende luchtwortels verspreid in Nederlandse loofbossen. Het is een indicator voor mineraalrijke bodems. De bloeiwijzen van klimop zijn bolvormig, de bloeitijd ligt in het najaar van september tot in december. In bebouwde omgevingen is klimop veelal groeiend tegen muren van huizen waar te nemen.

Uiterlijke kenmerken

Maximale hoogte	zie kavelpaspoort
Blad	verspreide leerachtige bladeren, groenblijvend gedurende de winter
Bloemen	bloeiwijze herkenbaar als bolvormig scherm, 'harsachtige' geur

Aantrekkingskracht op

Bijen	groot
Vlinders	groot
Vogels	groot

Spaanse aak

Acer campestre

De Spaanse aak (ook wel veldesdoorn) is de enige esdoornsoort die van nature voorkomt in de Nederlandse loofbossen. Veldesdoorn wordt veelal op licht vochtige tot droge, voedselrijke en bij voorkeur kalkhoudende bodems aangetroffen. Deze soort wordt daarnaast veelal in stedelijke omgeving aangetroffen, waar deze in de vorm van haag geknipt of gesnoeid is.

Uiterlijke kenmerken

Maximale

hoogte

zie kavelpaspoort

Blad

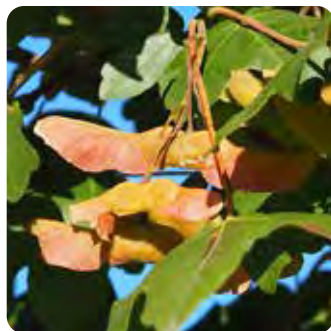
handvormig,
tegenoverstaand,
gelobde bladrand

Bloemen

bij hoge snoei intensiteit
geen bloei, de vruchten
zijn gevleugeld en
tegenoverstaand

Herfstkleur

goudgeel tot roodachtig

Aantrekkingskracht op

Bijen

groot

Vlinders

groot

Vogels

groot

Taxus

Taxus baccata

De taxus, behorend tot de naaldbomen, is een wintergroene, inheemse, langzaam groeiende boom- of struiksoort met een zeer lange levensduur (tot 700 jaar). De twijgen van taxus zijn blijvend groen terwijl de stammen en takken een roodbruine bast hebben. Alle delen van deze plant, met uitzondering van de roodkleurige zaadmantel, zijn giftig voor de mens. Vandaar ook de naam 'venijnboom'.

Uiterlijke kenmerken

Maximale hoogte	zie kavelpaspoort
Blad	glanzend donkergroene, platte naaldvormige bladeren van 1 – 4 cm, groenblijvend in winter
Bloemen	kleine zaadknop, oranje-geel

Aantrekkingskracht op

Bijen	gemiddeld
Vlinders	gemiddeld
Vogels	groot

Colofon

Dit bomen en hagen boek
is gemaakt in opdracht van:

Opdrachtgever Weller
Spoorplein 43
6411 NZ Heerlen

www.wellernet.nl

Ruimtelijke kwaliteit Edwin Gorissen

Realisatie Buiting Advies BV
Kanaaldijk 96
6956 AX Spankeren

www.buiting.nl

Datum februari 2023

Bronvermelding vandenberk.nl / flora van Nederland

De Nieuwe wAarde is een aanpak ontwikkeld door
Buiting Advies en Vivara Pro.

